

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 4Tos/65/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4325010199
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Némethová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2025:4325010199.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Adriany Némethovej a členov senátu Mgr. Ľubomíry Podmaníkovej a JUDr. Ľubice Libantovej, PhD., v trestnej veci odsúdeného A. B., pre zločin útoku na verejného činiteľa podľa § 323 odsek 1 písmeno a/, odsek 2 písmeno a/ Trestného zákona, o sťažnosti odsúdeného A. B. proti uzneseniu Okresného súdu Levice z 13.05.2025, sp. zn. 4Pp/13/2025, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre 17. júla 2025, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Levice (ďalej len „súd I. stupňa“) podľa § 66 odsek 1 písmeno b/, odsek 2 Trestného zákona zamietol návrh odsúdeného A. B. (ďalej len „odsúdený“) o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 6 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Ružomberok zo dňa 19.04.2021 sp. zn. 8T/102/2020, právoplatným dňa 15.06.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 15.06.2021 sp. zn. 1To/31/2021, právoplatným dňa 15.06.2021, v spojení s uznesením Okresného súdu Ružomberok zo dňa 02.08.2021 sp. zn. 8T/102/2020, právoplatným dňa 20.08.2021, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš z 30.08.2024 sp. zn. RK-8T/102/2020, právoplatným dňa 30.08.2024, v spojení s uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 20.11.2024 sp. zn. RK-8T/102/2020, právoplatným dňa 30.11.2024, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 28.11.2024 sp. zn. 1To/99/2024, pre zločin útoku na verejného činiteľa podľa § 343 odsek 1 písmeno a/, odsek 2 písmeno a/ Trestného zákona.

Svoje rozhodnutie súd I. stupňa odôvodnil tým, že odsúdený dňa 06.09.2024 splnil formálnu podmienku na jeho podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko vykonal 2/3 z trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený, a to dňom 06.09.2024, avšak nesplnil ani jednu materiálnu podmienku podmienkového prepustenia, a to plnením povinností a správaním nepreukázal polepšenie a ani od neho nemožno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Vo vzťahu k nepreukázaniu polepšenia odsúdeného vo výkone trestu plnením povinností a správaním uviedol, že je potrebné skúmať, či u odsúdeného došlo k jeho polepšeniu, teda či prebehol proces vnútornej premeny jeho osobnosti, v rámci čoho musí súd zväžiť aj závažnosť a povahu trestných činov, ktorých sa vykonaný trest týka, plnenie si povinností a jeho správanie sa vo výkone trestu odňatia slobody v kontexte jeho doterajšieho spôsobu života, charakteru jeho osoby, povahových vlastností a jeho postoja k spáchanej trestnej činnosti. V tejto súvislosti poznamenal, že dobré správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody však samo osebe automaticky neznamená, že sa polepšil, pretože môže byť len prejavom jeho adaptácie na prostredie väznice, nie náznak skutočných zmien jeho osobnosti a len výlučne pasívne prispôsobenie sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody pre podmienkové prepustenie z výkonu takéhoto trestu nestačí. Súd I. stupňa svoj názor o nesplnení tejto materiálnej podmienky oprel o hodnotenie odsúdeného riaditeľom ÚVTOS C., podľa ktorého sa menovaný odsúdený dopúšťa opakovane porušení ústavného poriadku, za ktoré bol doposiaľ 16-krát disciplinárne potrestaný, podmienky k udeleniu

disciplinárnej odmeny si nevytvoril ani v jednom prípade. S poukazom na uvedené mal súd I. stupňa za to, že odsúdený plnením povinností a správaním sa počas výkonu trestu odňatia slobody nepreukázal žiadne polepšenie, a to ani v minimálnej miere, aby bolo možné konštatovať, že je u neho podmiennečne prepustenie na mieste.

K nesplneniu druhej materiálnej podmienky súd I. stupňa uviedol, že možnosti očakávania, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život, je potrebné skúmať aj pri zohľadnení okolností jeho predchádzajúceho života, vrátane jeho skorších odsúdení (primerane rozhodnutie publikované v Zbierke pod číslom R 5/2017). V tejto súvislosti poukázal na opakované a pravidelné dopúšťanie sa trestnej činnosti odsúdeným, a to na územiach viacerých štátov, ako to vyplýva z odpisu registra trestov. Uviedol, že odsúdený nemá na slobode rodinné zázemie ani trvalý pobyt, pričom podľa tvrdenia odsúdeného by tento v prípade prepustenia býval v zariadení evanjelickej cirkvi, kde by mu poskytli aj určitú prácu. Túto skutočnosť súdu I. stupňa nijakým spôsobom nepreukázal. Na základe uvedeného súd I. stupňa konštatoval, že od menovaného odsúdeného nemožno dôvodne očakávať, že by v prípade podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody viedol riadny život počas skúšobnej doby, keďže v jeho prípade nie je páchanie trestnej činnosti len sporadickým vybočením zo spôsobu jeho života, naopak odsúdený je špeciálnym recidivistom, pričom vo všeobecnosti poskytuje osobnosť viacnásobných recidivistov iba veľmi slabé záruky, že by sa v budúcnosti trestnej činnosti nedopustili. Odsúdený svojím konaním opakovane preukázal zjavnú neúctu k súdnym rozhodnutiam, ako aj zákonom chráneným hodnotám, a to aj napriek osobnej skúsenosti s niekoľkonásobným výkonom trestu odňatia slobody. U odsúdeného i trest spojený s odňatím slobody a jeho priamym výkonom, k jeho náprave evidentne nevedol. Odsúdený mal dostatok možností preukázať zmenu svojho správania, avšak toto nevyužil, predchádzajúce odsúdenia nespĺnili u neho zákonom predpokladaný účel a jeho správanie v podmienkach života na slobode je negatívne.

Súd I. stupňa zároveň poukázal na hodnotenie riaditeľom ÚVTOS C., podľa ktorého je u odsúdeného riziko recidívy vysoké a resocializačná prognóza je nepriaznivá, ako aj na záver hodnotenia, podľa ktorého sa jeho podmiennečne prepustenie neodporúča. Podmiennečné prepustenie je na mieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie významné okolnosti je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie riadny život, a že pre spoločnosť tu nie je zvýšené riziko recidívy odsúdeného. Súd I. stupňa dospel k záveru, že uvedený predpoklad odsúdený nespĺňa a jeho podmiennečným prepustením by bol zmarený účel výkonu trestu.

Súd I. stupňa preskúmal aj to, či by bolo možné kladne rozhodnúť o podmiennečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za obligatórneho uloženia primeranej skúšobnej doby a fakultatívneho nariadenia probačného dohľadu za súčasného ustanovenia primeraných obmedzení alebo povinností (§ 68 odsek 1 Trestného zákona). Súd dospel k záveru, že takáto možnosť pre odsúdeného preukázať vedenie riadneho života v skúšobnej dobe a forma určitej kontroly nad jeho správaním, je neadekvátne a v danom prípade nepostačujúca. Zároveň aj z hľadiska opakovaných odsúdení a opakovaných výkonov nepodmiennečných trestov odňatia slobody a z hľadiska vysokého rizika recidívy by určenie skúšobnej doby s probačným dohľadom a ustanovenie primeraných obmedzení alebo povinností bolo nepostačujúce. S poukazom na vyššie uvedené súd I. stupňa dospel k názoru, že u odsúdeného nebola splnená ani jedna materiálna podmienka podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Na základe uvedeného na odsúdeného bude naďalej potrebné pôsobiť výchovnými prostriedkami počas výkonu trestu odňatia slobody, a preto jeho návrh na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody ako nedôvodný zamietol.

Proti tomuto uzneseniu, ihneď po jeho vyhlásení, teda včas, podal odsúdený sťažnosť. V tejto žiadal o podmiennečné prepustenie s tým, že by absolvoval ústavné protialkoholické liečenie, až po vykonaní ktorého by bol na slobode. Uviedol, že všetky trestné činy spáchal pod vplyvom alkoholu, ktorý mu zničil život. Okamžite by nastúpil na protialkoholické liečenie na slobode, kde je podľa jeho názoru kvalifikovanejší personál. Vo väzení si prežil pekelné muky a nemá v pláne pokračovať v trestnej činnosti. Je presvedčený o tom, že v svojom živote bude musieť zmeniť niektoré veci a mať iný prístup k životu. Bol názoru, že pre neho nie je dôležité dokazovať vo väzení, že je vzorný, ale dôležité je pre neho dokázať polepšenie na slobode. Počas strávených rokov si uvedomil, že sa nedotkne alkoholu a ostatné ho nezaujímajú nič. Uviedol, že je smutné, že na Slovensku mu ešte nikdy nedali podmienku, pričom v zahraničí ich dostal viacero a ani jednu neporušil, pretože keď niečo sľúbi, tak to aj dodrží, ale keď niečo nesľúbi, tak je možné, že to aj poruší. Tvrdil, že ak by nadriadený súd súhlasil s jeho podmiennečným prepustením, mal by kde ísť a bol by ochotný počkať, kým by mu súd vybavil to liečenie.

Nadriadený súd, pri rozhodovaní o sťažnosti odsúdeného podľa § 192 odsek 1 písmeno a/, b/ Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Nadriadený súd v rámci prieskumnej povinnosti zistil, že skutkové zistenia a právne úvahy súdu I. stupňa, ktoré boli podkladom pre vydanie napadnutého uznesenia, ktorého obsahom je záver o tom, že u odsúdeného nebolo preukázané splnenie materiálnych podmienok podmiennečného prepustenia, sú opodstatnené a to z tých istých dôvodov vyplývajúcich z odôvodnenia napadnutého uznesenia, ktoré zodpovedá ustanoveniu § 176 odsek 2 Trestného poriadku, na ktoré nadriadený súd ako na správne a úplné preto iba poukazuje a s nimi sa stotožňuje.

K úvahám súdu I. stupňa krajský súd dopĺňa, že nesplnenie materiálnych podmienok požadovaných ustanovením § 66 odsek 1 Trestného zákona na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je odôvodnené predchádzajúcim spôsobom života odsúdeného. Z hodnotenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v C. vyplýva, že odsúdený sa opakovane dopustil páchania trestnej činnosti, čo preukazuje nekritický postoj odsúdeného k jej páchaniu. Nadriadený súd taktiež poukazuje na skutočnosť, že odsúdený bol počas výkonu trestu odňatia slobody až 16 krát disciplinárne potrestaný, okrem iného za viacnásobné fyzické napadnutie spoluodsúdeného, úmyselné poškodzovanie sa na zdraví a za porušenie zásad slušného správania a vystupovania. Zaznamenané bolo aj jeho manipulatívne a nátlakové správanie. Odsúdený si počas výkonu trestu odňatia slobody, na ktorý nastúpil dňa 11.06.2020 do ÚVTOS D. a ani počas výkonu ďalších trestov odňatia slobody v ÚVTOS E. (deň nástupu 30.06.2020), ÚVTOS C. (deň nástupu 05.01.2021), ÚVTOS D. D. (deň nástupu 13.07.2021), ÚVTOS F. (deň nástupu 30.01.2024) a ÚVTOS C. (deň nástupu 25.02.2025), nevytvoril priestor na udelenie ani jednej disciplinárnej odmeny. S ohľadom na uvedené nadriadený súd konštatuje v súvislosti so splnením prvej materiálnej podmienky (preukázanie polepšenia), že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností nepreukázal polepšenie a to ani v minimálnej miere a nemožno predpokladať, že sa trestnej činnosti bude vyhýbať po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a začlení sa do spoločnosti ako riadny občan, ktorý dodržiava jej morálne a právne normy.

Nadriadený súd udáva, že podstatou podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je, že sa odsúdený po uplynutí zákonom stanovenej doby predčasne prepustí z výkonu trestu odňatia slobody. Ide o zmierňovacie ustanovenie pre tých páchatel'ov, u ktorých doterajší výkon trestu nasvedčuje záveru o ich prevýchove a úspešnej resocializácii. Odsúdený nesplnil ani druhu z materiálnych podmienok požadovaných ustanovením § 66 odsek 1 Trestného zákona, u odsúdeného je resocializačná prognóza nepriaznivá, pričom riziko recidívy trestnej činnosti je vysoké. Odsúdený má v odpise registra trestov 22 záznamov za rôznorodú trestnú činnosť, opakovane sa dopúšťal trestného činu krádeže. V piatich prípadoch mu bol uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody. Z uvedeného dôvodu je nadriadený súd názoru, že v kontexte splnenia druhej materiálnej podmienky (očakávanie vedenia riadneho života) od odsúdeného nemožno dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život tak, ako to predpokladá ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona. Z ustanovení § 66 odsek 1 písmeno a/, odsek 2 Trestného zákona vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného je súčasné splnenie troch podmienok a to, že odsúdený vykonal zákonom stanovenú dobu z uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody, že vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a že sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva. Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za plnenie príkazov a nariadení príslušníkov a zamestnancov zboru, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby bez ohľadu na účel trestu, ale podmiennečné prepustenie je namieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život musí byť dôvodné, a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jeho nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu, pričom bez významu nie je ani zistenie, ako bude verejnosť reagovať na predčasné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu, aké sú sociálne pomery odsúdeného a aké podmienky má vytvorené pre prechod do normálneho života na slobode. Správanie odsúdeného vo

výkone trestu sa musí hodnotiť v súvislosti s jeho charakterovými vlastnosťami, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdený vo výkone trestu dosiahol taký stupeň nápravy, že sa už zbavil práve tých charakterových rysov a nesprávnych návykov, ktoré ho viedli ku spáchaniu trestnej činnosti alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jeho rozhodnutiu spáchať trestný čin.

Vo vzťahu k sťažnostnej námietke odsúdeného, že pre neho nie je dôležité dokazovať vo väzení, že je vzorný, ale dôležité je pre neho dokázať polepšenie na slobode, nadriadený súd udáva, že plnenie povinností a správanie odsúdeného počas výkonu trestu sú práve tými esenciálnymi predpokladmi na posúdenie toho, či u odsúdeného prebehol proces vnútornej premeny jeho osobnosti, na základe čoho by mohol súd prijať prípadné kladné rozhodnutie o jeho podmiennečnom prepustení. V tejto súvislosti odsúdený nemôže očakávať pozitívne rozhodnutie o podmiennečnom prepustení, ak fyzicky napáda spoluodsúdených, neplní príkazy príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, úmyselne sa poškodzuje na zdraví a rôznymi inými spôsobmi porušuje ústavný poriadok. V kontexte uvedeného, ako aj negatívneho správania odsúdeného na slobode, tento neposkytuje žiadnu kvalifikovanú záruku toho, že na slobode bude viesť riadny život. Relevanciu nezohrávajú ani ostatné sťažnostné námietky odsúdeného, keďže ani uvedené nepredstavujú podľa názoru nadriadeného súdu zákonné dôvody na odsúdeným navrhnutý postup.

Nadriadený súd v posudzovanom prípade prihliadol na všetky okolnosti, ktoré mali význam pre rozhodnutie o tom, či boli splnené podmienky pre podmiennečné prepustenie odsúdeného. Vychádzajúc z charakteru trestnej činnosti, pre ktorú v súčasnosti odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, ako aj z jeho sklonov k páchaniu majetkovej trestnej činnosti, nadriadený súd konštatuje, že páchanie trestnej činnosti nebolo jednorazovým vybočením zo spôsobu jeho života, ale že sa jedná o osobu, ktorá opakovane pácha trestnú činnosť, pričom nemá záruku, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody sa opätovne trestnej činnosti nedopustí. Formálne deklarovanie snahy odsúdeného zmeniť svoj život a nastúpiť na protialkoholické liečenie, nadriadený súd nepovažuje za dostatočnú záruku na jeho podmiennečné prepustenie. V tejto súvislosti poukazuje na hodnotenie ústavu, ktoré nepreukazovalo splnenie podmienok pre podmiennečné prepustenie, ako bolo uvedené vyššie. Preto súd I. stupňa dospel k záveru, že bolo potrebné u odsúdeného zachovať ďalší prevýchočný a resocializačný proces v podmienkach ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Odsúdený musí spĺňať podmienky vo všetkých požadovaných kritériách potrebných, aby bolo možné vyhovieť jeho žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Krajský súd sa preto stotožňuje so záverom súdu I. stupňa, že odsúdený nesplnil materiálne podmienky podmiennečného prepustenia a je nevyhnutné, aby si odsúdený vykonal trest odňatia slobody a to celkom v takej výmere tak, ako mu bol uložený odsudzujúcim rozhodnutím.

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku, nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. So zreteľom na uvedené preto krajský súd sťažnosť odsúdeného postupom podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

Výrok tohto uznesenia bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.